

Брюксел, 25 ноември 2022 г.
(OR. en)

14736/22

Междуетноститутуционално досие:
2021/0213(CNS)

FISC 220
ECOFIN 1161
ENER 590
ENV 1154
CLIMA 597

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за директива на Съвета относно преструктурирането на правната рамката на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст) – Ориентационен дебат

С цел насочване на ориентационния дебат, който ще се проведе по време на заседанието на Съвета (Икономически и финансови въпроси) на 6 декември 2022 г., председателството изготви бележка с въпроси, поместени в приложението по-долу.

Комитетът на постоянните представители се приканва да вземе под внимание бележката и въпросите на председателството и да ги предаде на Съвета с оглед на посочения по-горе ориентационен дебат.

Съветът (Икономически и финансови въпроси) се приканва да проведе ориентационен дебат въз основа на подготвените от председателството въпроси.

Преразглеждане на Директивата за енергийното данъчно облагане

Бележка на председателството

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 14 юли 2021 г. Комисията представи предложение за директива на Съвета относно преструктурирането на правната рамката на Съюза за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (преработен текст)¹ („предложение за ДДОЕПЕ“).
2. Предложението за ДДОЕПЕ е неразделна част от пакета „Подготвени за цел 55“² и следователно допринася за реализирането на амбициозните цели на ЕС за намаляване на емисиите с най-малко 55% до 2030 г. спрямо равнищата от 1990 г. и за постигане на климатична неутралност до 2050 г.
3. Предложението за ДДОЕПЕ има следните цели:
 - а) да се осигури адаптирана рамка, която да способства за осъществяването на целите на Съюза до 2030 г. и за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. в контекста на Европейския зелен пакт; това ще включва привеждане в съответствие на данъчното облагане на енергийните продукти и електроенергията с политиките в областта на околната среда и климата, като по този начин ще се допринесе към усилията на ЕС за намаляване на емисиите;
 - б) осигуряване на рамка, която съхранява и подобрява вътрешния пазар на ЕС, като се актуализират обхватът на облагаемите енергийни продукти и структурата на ставките и се рационализира използването от страна на държавите членки на освобождавания от данъчно облагане и данъчни намаления; и
 - в) да се запази способността за генериране на приходи за бюджетите на държавите членки.
4. Европейският икономически и социален комитет прие своето становище на 20 януари 2022 г.³, а Комитетът на регионите – на 27 април 2022 г.⁴ Становището на Европейския парламент все още се очаква.

¹ 10872/21

² 10849/21

³ 5615/22

⁴ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-en.docx/content>

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

5. Техническият анализ на предложението за ДДОЕПЕ започна в работна група „Данъчни въпроси“ (Косвено данъчно облагане – Акцизи/данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията) („работна група „Данъчни въпроси“) през септември 2021 г. По време на словенското председателство на 7 декември 2021 г. Съветът (Икономически и финансови въпроси) взе под внимание като точка А доклада на председателството за напредъка по предложенията от пакета „Подготвени за цел 55“, разгледани от Съвета по икономически и финансови въпроси, включително предложението за ДДОЕПЕ⁵. По време на френското председателство на 17 юни 2022 г. Съветът (Икономически и финансови въпроси) взе под внимание като точка А доклада на председателството за напредъка по предложението за ДДОЕПЕ⁶.
6. Въз основа на напредъка, постигнат от предходните председателства, чешкото председателство работи интензивно по предложението за ДДОЕПЕ. Целта на чешкото председателство беше постигането на възможно най-голям напредък по това досие. Техническото разглеждане на предложението в работна група „Данъчни въпроси“ се проведе на заседанията от 19 юли, 12 септември, 12 октомври, 10 ноември и 17 ноември 2022 г.
7. През юли 2022 г. чешкото председателство представи компромисен текст, обхващащ цялото предложение за ДДОЕПЕ, и изготви преработени компромисни текстове за следващите заседания на работна група „Данъчни въпроси“. Последният компромисен текст на председателството е поместен в документ WK 14524/2022.
8. Чешкото председателство предостави подробни разяснения на работна група „Данъчни въпроси“, включително под формата на информационни бележки по конкретни теми, които делегациите оцениха като полезни. Чешкото председателство разгледа широк кръг от въпроси, повдигнати от делегациите, успя да сближи становищата и да намери компромисни решения, при съблюдаване на дългосрочните цели на ЕС в областта на околната среда.

⁵ 14574/21

⁶ 9874/22

9. Някои от най-обсъжданите теми по време на чешкото председателство, за които като цяло беше изразена широка подкрепа от държавите членки, бяха следните:
- а) отмяна на принципа за „еднакво ниво на данъчно облагане“ в рамките на една и съща категория продукти, за да се даде на държавите членки повече гъвкавост при определянето на техните данъчни политики с оглед на достатъчното постигане на екологичните цели чрез вертикално подреждане на категориите, както и за да се избегнат парадоксалните ситуации, при които националните данъчни ставки върху продуктите ще трябва да бъдат намалени, като по този начин се намалят данъчните приходи в някои държави членки;
 - б) независимо данъчно облагане на електроенергията без позоваване на енергийни продукти, за да се даде възможност на държавите членки да прилагат по-индивидуализирана данъчна политика;
 - в) данъчно третиране на най-чувствителните продукти, включително възможността за прилагане на ограничени във времето дерогации за тези продукти (биомаса, природен газ, втечнен нефтен газ, водород и др.), така че да се предостави на държавите членки по-голяма гъвкавост за адаптиране;
 - г) повторно въвеждане на концепцията за данъчно облагане на електроенергията и природния газ в зависимост от техните количествени нива на потребление и използване за стопански или нестопански цели;
 - д) постепенно увеличаване на минималното ниво на данъчно облагане в ЕС (на два етапа), за да се осигури на държавите членки по-високо ниво на правна сигурност и да се намали административната тежест за националното транспониране;
 - е) предоставяне на държавите членки на възможността до известна степен да определят понятието „уязвими домакинства“, като вземат предвид националните обстоятелства и социалния аспект като цяло;
 - ж) определения за продукти от възобновяеми източници и нисковъглеродни продукти, по-специално интегрирането на определенията в ДДООПЕ, вместо позоваване на неданъчни правни актове;
 - з) данъчното третиране на смесените продукти, по-специално адаптирането на системата към практическите нужди на предприятията и данъчните администрации, повишаването на нейната стабилност по отношение на данъчните измами и подобряване на нейната правна сигурност;
 - и) изясняване на определенията за металургични и минералогични процеси и определяне на времевата рамка за тяхното данъчно облагане;
 - й) въвеждане на възможност за държавите членки да прилагат на по-късен етап данъчно облагане на електроенергията, използвана за железопътен транспорт и превозите с метро, трамвай и тролейбус.

Въпреки че чешкото председателство е на мнение, че обсъждането на посочените по-горе теми протече ефективно на равнището на работна група „Данъчни въпроси“, все още има известна техническа работа за постигането на решения, приемливи за всички държави членки. Някои държави членки все още не са в състояние да подкрепят текста на председателството или имат резерви за разглеждане. Въпреки това мнозинството от държавите членки изразиха положително становище относно предложените промени и пътя напред.

10. Някои от темите, обсъдени по време на чешкото председателство, по които в известна степен беше постигнат напредък, но все още е необходима допълнителна работа, са следните:

- а) темпото на постепенно въвеждане на новите правила и на премахването на някои изключения за секторите на въздухоплаването и морското дело, включително рибарството, като същевременно се вземат предвид географските особености на държавите членки;
- б) минималните нива на данъчно облагане в ЕС, като се вземат предвид екологичните цели на предложението за ДДОЕПЕ (например беше обсъден постепенен двуетапен подход, но до момента не е започнат дебат относно точните нива на данъчно облагане);
- в) повече време за адаптиране към новите правила чрез различни преходни периоди, които следва да се разглеждат заедно в цялостната рамка на бъдещата ДДОЕПЕ, както и в контекста на настоящите геополитически обстоятелства и енергийния микс на държавите членки;
- г) взаимодействието на бъдещата ДДОЕПЕ с други досиета, включени в пакета „Подготвени за цел 55“, като например преразглеждането на системата на ЕС за търговия с емисии⁷, и с правилата за държавната помощ (по-специално Общия регламент за групово освобождаване, който понастоящем се преразглежда).

Въпреки интензивната работа, извършена по досието за ДДОЕПЕ, сложността на досието до момента е възпрепятствала постигането на споразумение. Чешкото председателство обаче е на мнение, че държавите членки са поели ангажимент да продължат работата по досието, по-специално по посочените по-горе теми, за да се намерят компромисни решения и в крайна сметка да бъде постигнато единодушно съгласие във възможно най-кратък срок.

⁷ 10875/21

III. ВЪПРОСИ КЪМ МИНИСТРИТЕ

11. Във връзка с посоченото по-горе и с цел да се получат политически насоки за бъдещите действия по досието за ДДОЕПЕ, министрите се приканват да изразят вижданията си по следните въпроси, подготвени от председателството:

1) Съгласни ли сте, че по-нататъшната работа следва да се основава на постигнатия до момента напредък по досието за ДДОЕПЕ, което ще позволи на държавите членки да спазят дългосрочните цели на ЕС в областта на околната среда и същевременно ще предостави на държавите членки достатъчна гъвкавост, като се вземат предвид техните национални данъчни системи и същевременно се гарантира гладкото функциониране на вътрешния пазар?

2) Особено като се има предвид фактът, че досието за ДДОЕПЕ е част от пакета „Подготвени за цел 55“, съгласни ли сте, че бъдещата работа следва да цели постигането на компромис между минималните нива на данъчно облагане в ЕС и продължителността на преходните периоди, за да се отчетат икономическите, геополитическите, географските и социалните обстоятелства в държавите членки, по-специално по отношение на най-чувствителните сектори?
